

Kræft i spiserør, mavesæk og mavemund

Oversigt over indgang til pakkeforløb – til brug i almen praksis

Mistanke om kræft

En stor gruppe af de patienter som ses i almen praksis på mistanke om kræft i spiserøret, mavemunden eller mavesækken vil have uspecifikke symptomer. De fleste vil klage over abdominalsmerter, væggtab, nedsat appetit, kvalme og træthed. Sådanne patienter henvises til diagnostisk pakkeforløb for uspecifikke symptomer på alvorlig sygdom, der kunne være kræft.

Filterfunktion – Hos almen praksis, praktiserende speciallæge eller sygehusafdeling

I fravær af oplagt forklaring på symptomer (for eksempel kendt ulcus ventriculi, peptisk striktur) skal det føre til gastroskopisk undersøgelse hos speciallæge eller på lokalt sygehus med hovedfunktion, men uden for pakkeforløbet. Gastroskopi er den bedste måde at diagnosticere kræft samt andre differentialdiagnostiske tilstande i øvre-mave-tarm kanal.

Begrundet mistanke – kriterier for henvisning til pakkeforløb

Begrundet mistanke om kræft i spiserør, mavesæk eller mavemund opstår ved:

- Synkebesvær/synkesmerter af over to ugers varighed
- Vedvarende opkastninger uden anden forklaring
- Nyopstået og vedvarende dyspepsi eller reflux symptomer hos personer over 45 år
- Gastrointestinal blødning
- Abdominal udfyldning

Ved begrundet mistanke om kræft i spiserøret, mavemunden eller mavesækken, henvises direkte til start på pakkeforløbet på afdeling med hovedfunktion eller praktiserende speciallæge med gastrokopifunktion. Herved kan den videre udredning foregå hurtigt og effektivt. Diagnoserne kræft i spiserøret, mavemunden og mavesækken opnås alene ved gastroskopi med biopsi samt påvist tumor ved skopi.

Ved Barrett´s esophagus med fund af high grade dysplasi (svær dysplasi) skal der henvises - som under ”begrundet mistanke”- fra kontrolforløb. Udredningsforløbet er som ved mistanke om kræft, idet der i højt specialiseret afdeling foretages fornyet gastroskopi med multiple biopsier for at afgøre multifokalitet.

Henvisning til pakkeforløb

Kommunikation

Ved begrundet mistanke skal patienten henvises direkte til pakkeforløb for kræft i spiserør, mavesæk og mavemund på afdeling med højt specialiseret funktion.

Hos den henvisende læge drøftes følgende med patienten og evt. pårørende, såfremt patienten ønsker deres tilstedeværelse ved samtalen:

- At der skal udredes for begrundet mistanke om kræft i spiserøret, mavemunden eller mavesækken
- At patienten på den baggrund henvises til udredning i et pakkeforløb
- At første trin i pakkeforløbet er henvisning til lokal gastrokoperende afdeling eller praktiserende speciallæge med gastrokopifunktion
- At svarene på undersøgelserne og samtale vedrørende det videre forløb foregår på lokal gastrokoperende afdeling eller hos praktiserende speciallæge med gastrokopifunktion
- At der indhentes informeret samtykke fra patienten

Incidens og prævalens

- I Danmark diagnosticeres hvert år omkring 1000 nye tilfælde af kræft i spiserøret, mavemunden og mavesækken.

Risikogrupper

Patienter med følgende tilstande er i risiko for at udvikle kræft i spiserør, mavemund og mavesæk:

- Patienter med familier overrepræsentation af kræft i spiserøret, mavemunden og mavesækken
- Familiemedlemmer til patienter med for eksempel mutation i E-Cadherin
- Patienter med kendt Barretts esophagus og histologisk verificeret dysplasi (alle grader)

Raske personer i risiko for ventrikelkræft er karakteriseret ved følgende:

- To eller flere tilfælde af diffus ventrikelkræft i familien og mindst et af disse tilfælde diagnosticeret før 50 års alderen
- Unge (< 35 år) med ventrikelkræft eller familier med ophobning af tilfælde med ventrikelkræft
- Hvis der i familien optræder tilfælde med diffus ventrikelkræft og samtidig mamma cancer eller signetringscellecarcinom i colon.

Raske personer tilhørende disse kategorier bør følges og undersøges (uden for pakkeforløb) på afdelinger med højt specialiseret funktion med henblik på tidlig opsporing af kræftudvikling, da livstidsrisikoen for kræft for afficerede familiemedlemmer ligger betydeligt over 60 %.

Link til pakkeforløbet for kræft i spiserør, mavemund og mavesæk

<https://www.sst.dk/da/sygdom-og-behandling/kræft/pakkeforloeb/~media/CA1DADA7A4B044B28E45B0A9D50EDA5F.ashx>